

**ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Нутгийн удирдлагын ордон, 7-р баг Сайнцагаан сум
Дундговь аймаг 48090 Утас: 70592439, 70592208,
70593208, Цахим хаяг: Dundgovi@audit.gov.mn

2023. 02. 27 № 124

танай _____ -ны № _____ -г

**ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Л.ДОРЖБАТ
ТАНАА**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь 46.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 1,884.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг хандив тусламж бусад эх үүсвэрээс хүлээн авч, 0.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг бусад байгууллагаас шилжүүлэн авч хууль, журмын дагуу бүртгэл тайланд тусгасан байна.

Тус байгууллагын чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй бөгөөд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд Дундговь аймаг байгуулагдсаны түүхт 80 жилийн ойн баяр наадмын үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх хандив тусламжийн орлогыг нэмэлт санхүүжилтийн дансаар хүлээн авч зарцуулан тайлагнасан бөгөөд аудитаар илэрсэн нийт зөрчлийн 79.6 хувийг тус үйл ажиллагаатай холбоотой зөрчил эзэлж байгаа, үндсэн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөт орлогын 7.0 сая төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд төвлөрүүлэн зарцуулж, байгууллагын орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг зөрүүтэй тайлагнасан зэрэг зөрчил нь

3012020237

нягтлан бодох бүртгэлийн болон бусад хууль тогтоомжийг зөрчсөн гол асуудал гэж үзлээ. Мөн шүүхийн шийдвэрээр ажилгүй байсан хугацааны 19.4 сая төгрөгийн цалинг төсвөөс нөхөн олгож, авлагаар тайлагнасан ч барагдуулаагүй зөрчил нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар материаллаг буруу тайлагналын эрсдэл өндөр үнэлэгдсэн асуудал байлаа.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй зохистой гэж үзлээ.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн жилийн төлөвлөгөөнд хуулийн хүрээнд олгосон чиг үүргийн зорилт, төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах ерөнхий 2 зорилтын хүрээнд 164 арга хэмжээг төлөвлөж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үнэлгээгээр 93.6 хувийн гүйцэтгэлтэй тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Р.МӨНХТОГТОХ

Дээд шатны төсөв захирагчаас 525,134.1 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 342,858.9 мянга, Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламжийн орлого 1,455,024.3 мянга нийт 2,323,017.3 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлсэн байна. Нэмэлт төсвийг цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшлын зардалд 14,838.6 мянга, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 1,847.7 мянга, хангамж, бараа материалын зардалд 1,576.1 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 36,680.4 мянга, дотоод албан томилолтын зардалд 22,139.9 мянга, бараа үйлчилгээний зардал 1,430,074.1 мянга, нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардал 30,950.0 мянга, бусад үндсэн хөрөнгийн зардалд 759,707.9 мянга төгрөг буюу нийт 2,297,814.7 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Үлдэгдэл 25,202.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлжээ.

Өмнөх оноос нэмэлт төсвийн орлого 1,403,155.3 мянга, зардал 1,698,264.5 мянган төгрөгөөр өссөн тайлант онд Дундговь аймаг байгуулагдсаны түүхт 80 жилийн ойн баяр наадмын үйл ажиллагааны зардлыг нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дамжуулан зарцуулсангай холбоотой байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Д.Ихбаяр гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Наранцацрал, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Р.Мөнхтогтох нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ний өдрийн 02/139 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны нийт хөрөнгийн дүн 13,735,770.0 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 137,357.7 мянган төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тус байгууллагад 30 арга хэмжээг түүвэрлэн авч ажилласан байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг 15 дугаар зүйлийн 15.1.3, 15.1.7 дахь заалтуудыг зөрчин 2,566.2 мянган төгрөгийг зарцуулсан зөрчлийг илрүүлж төлбөрийн акт тогтоосон.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газар нь 2022 онд нийт 12,579.007.9 мянган төгрөгийн 165 мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд ил тод, бүрэн байршуулахаас 3,028,384.1 мянган төгрөгийн 131 мэдээллийг байршуулаагүй байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж үзэн зөвлөмж өгсөн, бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгдээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар өгөгдсөн албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлэн, хариуг Төрийн аудитын газарт албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/		
Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт	Биелэлт

Дундговь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	978.0	1	978.0	100
Албан шаардлага	3	45,052.5	3	45,052.5	100
Зөвлөмж	1	-	1	-	
Нийт дүн	4	46,030.5	4	46,030.5	

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалан үндсэн хөрөнгө, бараа материалын дансанд завсрын аудитаар хяналтын тооллого хийх, тээвэр шатахууны зарцуулалтад давтан тооцоолол хийх горим сорилыг хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 2,800.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илрүүлснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

1. Албан томилолтоор ажилласан албан хаагчдад хоолны мөнгийг цалингийн сангаас давхардуулан олгосон.

Шийдвэрлэсэн: Аудитын явцад залруулсан.

Аудитаар нийт 103,105.2 мянган төгрөгийн зөрчил² илрүүлэн 2,566.2 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 88,389.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага, нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт, 12,150.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгуулах 3 зөвлөмжийг тус тус хүргүүлсэн.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Төсвийн шууд захирагчид хууль эрх зүйн үндэслэлгүй шийдвэрээр төсвөөс **887,131.00** /Найман зуун наян долоон мянга нэг зуун гучин нэгэн/ төгрөгийн балансын урамшуулал олгосон.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 23.2.-т /Нягтлан бодох бүртгэлийн ажилд үр бүтээл гарган ажилласан нягтлан бодох бүртгэлийн ажилтныг шагнаж урамшуулж болно./, Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д /төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах/, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.3.-т /хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох;/ заасныг тус тус зөрчсөн байна.

2. Байгууллагын төсвөөс **1,679,100.00** /Нэг сая зургаан зуун далан есөн мянга нэг зуун/ төгрөгөөр согтууруулах ундаа худалдан авсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т /төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах/, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.7. /байгууллагын төсвөөр согтууруулах ундаа худалдан авахыг хориглоно./, тухайн үед мөрдөгдөж байсан Архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 7.9-д /Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

аж ахуйн нэгж, улсын болон орон нутгийн төсвөөс санхүүждэг байгууллагын хөрөнгөөр согтууруулах ундаа худалдан авахыг хориглоно/ заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн: Төлбөрийн акт тогтоосон.

5.2 Албан шаардлага

1. Аудитаар аймаг байгуулагдсаны 80 жилийн ойн арга хэмжээг тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд шаардагдах төсвийг иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар батлуулаагүй, баяр наадмын зардалд тогтоосон хэмжээнээс хэтрүүлэн 70,000,000.00 /далан сая/ төгрөг зарцуулсан.

Энэ Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т /төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах/, мөн хуулийн 16.5.2-т /батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулахад нь хяналт тавих/, Үндэсний их баяр наадмын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.4 –д /17.1.4.аймаг, сумын баяр наадмыг тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд шаардагдах төсвийг тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар батлуулан зарцуулах/, Засгийн газрын 2010 оны 271 дүгээр тогтоолын 1 –д /Үндэсний их баяр наадмын арга хэмжээнээд зориулан төсвөөс гаргах санхүүжилтийн жишиг дээд хэмжээг аймагт 10.0 (арван) сая төгрөг, суманд 5.0 (таван) сая төгрөг байхаар тус тус тогтоож, бөх, уяач, харваачдад төсвөөс олгох бай, шагналын жишиг хэмжээг хавсралт ёсоор шинэчлэн баталсугай/ заасныг тус тус зөрчсөн.

2. Засгийн газрын тогтоосон босго үнээс дээших үнийн дүн бүхий ойн баяр наадмын зардлын худалдан авалтыг хууль, журмын дагуу зохион байгуулаагүй, шууд худалдан авалт хийсэн.
3. Засаг даргын Тамгын газрын тээвэр шатахууны зардлын худалдан авах ажиллагааг хууль, журмын дагуу зохион байгуулаагүй, шууд худалдан авалт хийсэн.

Энэ Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.4.-т /хуульд өөрөөр заагаагүй бол бараа нийлүүлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэх этгээдийг чөлөөт өрсөлдөөн, нээлттэй сонгон шалгаруулалтын аргаар сонгох/, Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах /ТБОНӨХБАҮХА/ тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.2-т /Шууд худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар/, 33 дугаар зүйлийн 33.1 –д /Бараа ажил үйлчилгээний төсөвт өртөг нь энэ хуулийн 8.1.1-д заасан босго үнээс хэтрээгүй тохиолдолд харьцуулалтын аргыг хэрэглэж болно/, Монгол Улсын Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоолын хавсралтын 2–т /Шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаар нь бараа, ажлын хувьд – 20.0 сая/ заасныг тус тус зөрчсөн.

4. Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлаас төрийн албан хаагчдад түлээ нүүрсний хөнгөлөлт олгосон.
5. Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшууллын зардлаас ажилчдад биеийн тамирын хувцас худалдан авч өгсөн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5.-д /батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;/, Сангийн сайдан 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Төсвийн зарлагын эдийн засгийн ангиллыг ашиглах зааврын "Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал" зардлын тайлбарт "Ажиллагчдын цалин хөлс болон хуулиар нийгмийн даатгалын шимтгэл (НДШ) бодогдох нэмэгдэл урамилын зардлууд энэ ангилалд хамаарна.", "Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал" зардлын тайлбарт "Байгууллагын дотоод журамд заасны дагуу албан хаагчид голдуу хагас бүтэн жилийн эцэст нэг удаа олгох мөнгөн шагнал, урамшуулал, эсхүл журамд заасан нөхцөлөөр олгох нэг удаагийн буцалтгүй тэтгэмжийн зардал энд хамаарна" заасныг тус тус зөрчсөн.

6. Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөт орлого 7,000,000.00 төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд төвлөрүүлэн зарцуулж, байгууллагын орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг зөрүүтэй тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т /үнэн зөв байх;/, 14 дүгээр зүйлийн 14.4.5.-д /бүх орлого/, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д /батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;/, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1.-д /хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх:/, 44 дүгээр зүйлийн 44.3. –т /Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас туслах үйл ажиллагаанд зориулж шууд болон шууд бусаар хөрөнгө зарцуулахыг хориглоно./ заасныг тус тус зөрчсөн.

Шийдвэрлэсэн: Зөрчил арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.3 Зөвлөмж

1. Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт, шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1. *Илрүүлэлт:* Баяр наадмын үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон тус бүр нь 450.0 мянган төгрөгийн үнийн дүн бүхий 5 ханатай гэрийн халзтай 27 ширхэг шар бүрээсийг эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэргүйгээр 15 сумын ЗДТГ-г тарааж бүртгэл тайланд тусгаагүй.

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийг ямар үнэ өртгөөр бүртгэлд тусгах талаар сумдад нэгдсэн чиглэл өгч биелэлтийг нь хангуулж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2023 оны 05 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

1.2. *Илрүүлэлт:* Бэлнээр болон бэлэн бусаар худалдан авсан бараа бүтээгдэхүүний төлбөрийн цахим баримтыг харилцагчаас гаргуулан аваагүй, бүрдэл дутуу анхан шатны баримтаар гүйлгээ хийсэн.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч буй ажил үйлчилгээний төлбөр тооцоог хийхдээ хууль тогтоомжид заасан анхан шатны баримтын бүрдэл хангагдсан эсэх хяналт тавьж нягтлан бодох бүртгэлийн үнэн зөв байх зарчмыг баримталж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2023 оны 09 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

2. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

2.1. *Илрүүлэлт:* Шилэн дансны хугацаа хоцролтын хэрэгжилт 100 хувьтай боловч мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 80.1 хувьтай байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хууль, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга нийтлэг стандарт тогтоосон журмыг уншиж судлан хэрэгжилтэд хяналт тавих, мэдээлэл байршуулах ажил хариуцсан ажилтны ажлын хариуцлагыг сайжруулах;

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын газарт 2023 оны 05 дугаар сарын 25 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.